

Shakespeare și spectacolul românesc – o perspectivă doctorală

Anca-Maria RUSU

Rezumat: Există, în ultimii 20 de ani, o constantă Shakespeare, la dramaturgi și critici, la regizori și actori. Revitalizarea studiilor shakespeariene, multitudinea exegezelor, a montărilor în varii geografii teatrale, a cercetărilor de tip doctoral nu constituie doar o reconsiderare a textelor, ci și o tentativă de a le contemporaneiza. Atari constatări și multe alte reflecții despre teatrul shakespearian și despre diversitatea spectaculară la baza căreia a stat acesta au fost provocate de cercetarea doctorală a Antonellei Cornici asupra monologului shakespearian și a diverselor sale variante scenice românești integrate spectacolelor circumscrise perioadei 1990-2015.

Margareta Niculescu - Un portret dintr-un veac

Anca Doina CIOBOTARU

Rezumat: În ultimul veac, Teatrul românesc de păpuși nu doar a primit, ci a și dăruit lumii – eu as modifica partea asta. Poate: „a daruit lumii spectacole novatoare, poetice, care au adus un suflu estetic nou.” Dacă răsfoiești Enciclopedia Mondială a Artei Marionetelor (prima editie publicata in limba franceza cu numele Encyclopedie Mondiale des arts de la marionnette si a doua editie publicata pe internet in limba engleza cu titlul World Encyclopedia of Puppetry Arts poți afla mai multe informații despre istoria teatrului de păpuși, din România, decât bănuiești. O istorie zbuciumată și – ca orice istorie – restructurată cu subiectivism. Și pentru că, pe 19 august 2018, ca într-un dublu infinit verticalizat, Margareta Niculescu a plecat înspre stele; m-am reîntors la paginile 493 și 494 (din prima ediție), ca într-un pelerinaj. Mă tot însoțește, de un timp, gândul de a mă apropia de ea, dincolo de prejudecăți, de mituri și subiectivisme. Poate că m-a ajutat și Matei Brunul; umbrele își fac loc, ne urmăresc în orice breaslă, în orice timp, în orice loc. Important este să vrei să te întorci către lumină, să te eliberezi, să nu uiți.

Factori determinanți ai stilului păpușăresc modern

Raluca BUJOREANU-HUȚANU

Rezumat: Indiferent de tipul de păpușă sau marionetă, indiferent de zona în care s-a configurat o formă sau alta de spectacol păpușăresc, particularitățile modului păpușăresc de reprezentare au rămas valabile: întruchiparea unui erou într-un

obiect cu elemente mai mult sau mai puțin mobile; comportamentul nonverbal al obiectului animat, pantomimă și vorbire neinteligibilă; jocul păpușarului subliniat de muzică sau cuvânt.

Zece neîmpliniri ale teatrului românesc

Călin CIOBOTARI

Rezumat: Orice sărbătorire este, sau ar trebui să fie, și un prilej de meditație asupra a ceea ce se sărbătorește. Altfel, celebrarea rămâne la un nivel formal și lipsit de consistență. Ce înseamnă o sută de ani de teatru românesc? O sumă de împliniri și neîmpliniri, o suită de satisfacții și insatisfacții, un cortegiu întreg de figuri a căror succesiune în timp poate descrie, mulțumitor, o istorie. În cele ce urmează, încercăm să ne plasăm în capătul de aici și acum al acestei istorii, într-un azi neliniștitor ce se cere pus în discuție. Ce am devenit noi, cei ce aplaudăm centenarul teatral? Ce ne lipsește, care ne sunt incompletitudinile? Lăsăm pe seama altora reverențele adânci, asumându-ne disconfortul discursului despre neîmplinire.

Teatrologia, noua școală de management cultural din România

Ivona TĂTAR-VÎSTRAȘ

Rezumat: Asistăm în zilele noastre la o schimbare de paradigmă în ceea ce privește statutul teatrologului în lumea teatrală românească. Dacă, până de curând, teatrologia însemna jurnalism cultural, iată că acum acest lucru nu mai este suficient sau nu mai este atractiv pentru absolvenții de liceu. Oferta educațională universitară din România s-a modificat tot mai mult în ultimii ani, în încercarea de a ține pasul cu cerințele pieței muncii, iar soluția a venit din sfera managementului cultural. Fără excepție, toate facultățile de profil din țară acoperă noua direcție de studiu și cercetare. În articolul de față ne-am propus să investigăm ofertele educaționale existente, tocmai pentru a înțelege și întregi noua imagine a teatrologului în România, imagine care, credem noi, va avea un impact tot mai mare asupra comunității teatrale naționale, modelată desigur, de noile direcții de studiu.

Primii pași ai profesionalizării baletului românesc

Cristina TODI

Rezumat: Acest articol își dorește să ofere câteva detalii legate de evoluția dansului în România. Necesitatea abordării acestei teme se datorează faptului o mare parte dintre semenii noștri, își exprimă prin discursuri sterile teorii legate de istoria dansului autohton. Deseori ignorat sau privit ca un gen facil care se asociază strict divertismentului, dansul își are rădăcinile în ADN nostru, iar minimalizarea importanței artei coregrafice privează umanitatea de rădăcinile sale existențiale.

Facerea lumii și alte întâmplări biblice în viziune teatrală postmodernă. Cazul taborian al Variațiunilor Goldberg și interpretarea dată pe scena românească

Ana-Magdalena PETRARU

Rezumat: Personalitate complexă (romancier, dramaturg, scenarist, traducător), George Tabori, născut György Tábori la Budapesta în 1914, a marcat mai puțin spațiul nord american unde și petrecut douăzeci de ani din viață și semnificativ pe cel german al secolului XX, sublimând cathartic, prin umorul său negru, experiența tragică a holocaustului care i-a răpit aproape întreaga familie. Cunoscut teatrului (postbelic) îndeosebi prin farsa antihitleristă Mein Kampf (1987) în calitate de autor, regizor și actor, Tabori a surprins până și publicul est german prin perspectiva deosebită, puțin familiară asupra istoriei¹. Dacă Mein Kampf a fost prima piesă jucată pe scena românească, la Cluj, Die Goldberg-Variationen (1991), un real succes internațional², s-a păstrat sub același nume la sibianul Radu Stanca și a devenit Goldberg Show la TNI. Prin analiza evenimentelor biblice din piesă sub reflector postmodern, lucrarea de față se dorește un omagiu la contribuția autorului în subdomeniul filologic al bibliei și literaturii, consacrat prin deja clasicul Marele Cod al lui N. Frye și studiile mai recente.

Sorana Țopa - un destin sub aripa timpului

Carmen ANTOCHI

Rezumat: În timpul primului război mondial, Iașul a jucat rolul de „capitală de război” a României. Pe lângă structurile politico-economice, s-au mutat temporar în Iași Teatrele Naționale din București și Craiova, astfel încât, Iașul a devenit și capitală culturală, renume pe care l-a păstrat până în zilele noastre. În

perioada interbelică, România a cunoscut o înflorire culturală fără precedent, o adevărată renaștere intelectuală, culturală și artistică sub influența curentilor ce apar pe scenele europene. În ciuda laurilor pe care i-a câștigat, numele artistei Sorana Țopa este prea puțin cunoscut. Formată la școala de teatru ieșeană, remarcată și angajată la naționalul ieșean de către Marin Sadoveanu, promovată de către ulteriorii directori ai teatrului ieșean, i se oferă șansa de a studia la Paris împreună cu colegii de scenă Aurel și Maria Ghițescu.

Noi paradigme în antrenamentul actorului – atenția

Cosmin MATEI

Rezumat: Lucrarea de față descrie procesul parcurgerii unei etape pilot de căutări, intuitive și științifice, din dorința de a cunoaște ce anume corporalizăm atunci când simțim, empatizăm sau ne jucăm cu imaginarul, cu precădere în spațiul vocațional destinat formării actorilor. Acest demers s-a constituit prin colaborarea cu actorul și Prof. Univ. Dr. András Hatházi, sub umbrela unui laborator teatral la care au participat studenții-actori ai secției maghiare, promoția 2016-2019 din cadrul Universității Babeș Bolyai, Facultatea de Teatru și Film, Cluj Napoca. Obiectivul cercetării a fost dat de axiologia emoție/sentimente de emoție; inimă/sistem emoțional și creier/minte. Deoarece dimensiunea socială, politică, antropologică și sentimentală a corpului uman a crescut, la fel au crescut și cerințele asupra actorilor. Ca practicieni am considerat necesar ca antrenamentul actorului contemporan să beneficieze de observații științifice recente despre procesele bio-psiho-neuro-fiziologice ale corpului viu, astfel cercetarea s-a dezvoltat și în direcția elaborării unor exerciții care să anexeze noile informații pentru potențarea abilităților de joc, la nivel imaginar-corporal, cât și pentru atingerea unor parametri echilibrați în ceea ce privește sănătatea și integritatea psihică, emoțională și corporală a lor, în special post-reprezentare.

Despre jurământul din casa Thaliei și Melpomenei

Laura TERENCE

Rezumat: Articolul aduce în actualitate ritualul depunerii jurământului profesorului, ritual prezent în sistemul educațional al mijlocului secolului al XIX-lea, până la jumătatea secolului al XX-lea. Am considerat necesară transliterarea a două jurăminte (unul al lui Mihai Eminescu, celălalt al lui Antonie Cirillo), fiecare aparținând unuia dintre cele două secole, pentru a demonstra

perpetuarea acestui ritual aproape 7 decenii, obligativitatea indeplinirii lui fiind nu doar un simplu act solemn, ci izvorăște din responsabilitate și conștiința valorilor eterne.

Teatrul lui „aici și acum”

Petronela-Ramona IACOBUȚE

Rezumat: Cei care activează în teatrul zilelor noastre sunt extrem de conectați la real, la imediat, la aici și acum. Totul este extrem de viu, într-o continuă schimbare. Temele multor puneri în scenă sunt atent documentate din realitate, teatrul documentar fiind, de altfel, o oglindă a societății contemporane. După 1989, deși anevoios, s-au făcut și în țara noastră pași dinspre tradiție înspre modern, în artele spectacolului. De altfel, după anul 2000, a apărut în România un nou val de regizori, unii dintre ei foarte promițători. Aceștia nu și-au așteptat pasiv rândul la celebritate și recunoaștere, ci mai degrabă au încercat să găsească răspunsuri legate de teatrul românesc al viitorului. Și, se pare că un posibil răspuns a fost construirea mișcării dramAcum. Dintre artiștii fondatori ai mișcării dramAcum, cea mai activă este Gianina Cărbunariu, regizor și dramaturg. Cel mai recent spectacol al regizoarei Gianina Cărbunariu, Work in progress, o punere în scenă pe tema schimbării condițiilor de muncă a unor angajați cu vârste cuprinse între 20 și 35 de ani, bine documentată din cazuri reale, a avut premiera în 2018.

Așteptându-l pe...

**Interviu cu Prof.univ.dr. Ciprian Huțanu – regizorul spectacolului Godot,
Universitatea Națională de Arte George Enescu Iași**

Alexandra BANDAC

Rezumat: Pe domnul profesor Huțanu îl știu din anul I de facultate și, deși nu l-am întâlnit la clasă, am admirat întotdeauna sclipirea din ochii studenților dumnealui atunci când povesteau despre repetițiile pentru examene ori spectacole. Abia de curând, aflând că montează un spectacol după un text de Samuel Beckett, am îndrăznit să îl abordez pentru a-l „iscodi” în legătură cu autorul meu preferat, devenit de ceva timp subiect al unei cercetări doctorale, deci serioase. Așa am descoperit un om pasionat, regizor, pedagog și actor, îmbinând cele trei ipostaze în mod firesc, cu oarecare modestie. Un om generos, care mi-a permis să ridic (timid, ce-i drept) cortina atât de fragilă a laboratorului de creație al unui spectacol dificil, atât prin natura intrinsecă a teatrului de animație, ce implică rigori tehnice, cât și prin estetica abordării. Mi s-a permis să

asist la repetiții, să pun întrebări, să discut, să dezbat, să am îndoieli și, mai ales, să primesc un răspuns din partea omului din spate, cel care a gândit și simțit Godot...-ul. În rândurile ce urmează apar fragmente ale unui interviu - parte a cercetării mele teoretice asupra operei beckettienne și, poate, o oglindă subiectivă a unor frământări răsfrânte între spectator și creator.

Hostelland. Boardgame teatral și dialog social

Alexandra-Ioana CANTEMIR

Rezumat: Proiectul Hostelland. Boardgame teatral este una dintre cele mai recente producții ale Teatrului Fix din Iași, fiind realizat în parteneriat cu Asociația Addarta. Articolul se va concentra pe metodele de lucru folosite în procesul de creație și formula performativă la care am ajuns – formulă care se bazează pe câteva reguli ce țin atât de principiile jocului de tip boardgame care a fost creat, cât și de modul în care se desfășoară interacțiunea cu publicul. Decizia regizorului Alex Iurașcu de a structura spectacolul sub forma unui joc favorizează crearea unui context în care participarea publicului devine factorul de care depinde nu doar modul în care se desfășoară spectacolul, ci însăși posibilitatea desfășurării acestuia. Un demers riscant, s-ar putea spune, dar unul care, până în momentul actual, și-a dovedit funcționalitatea de fiecare dată. Spectatorii trebuie să-și asume statutul de actanți, alături de performeri și să treacă, treptat, de la rolul de jucători (activi sau pasivi) ai unui boardgame la cel de cetățeni implicați într-o dezbatere asupra noilor legi care se emit într-un stat – statul independent, fictiv, numit „Hostelland”, comunitate formată din participanții la boardgame.

Îmblânzirea monstrului prin teatru. Valențele terapeutice ale teatrului pentru public tânăr. Cazul Sibiu

Diana NECHIT

Rezumat: Acest articol își propune să demonstreze, pornind de la o mostră textuală și spectaculară de patru piese și montări scenice sibiene, amploarea pe care teatrul pentru public tânăr a căpătat-o în spațiul teatral românesc al ultimilor ani. Pornind de la câteva trăsături generale ale acestui subgen teatral, ne propunem să subliniem conexiunile dintre temă, construcția personajelor și un anumit grad de conștientizare, de terapie prin teatru, operate prin această formulă artistică. În același timp, atenția noastră va fi centrată pe două montări

scenice bazate pe textele Elisei Wilk (Avioane de hârtie și Pisica verde), la care se adaugă o adaptare pentru scenă a cărții scrise de Eleanor Estes, O sută de rochii, și spectacolul creat de Yann Verburgh, Regulile jocului.

Teatrul pentru publicul tânăr – 3 texte
Mihai Ignat – Selma Dragoș – Andrei Ursu

Cristi AVRAM

Rezumat: Rândurile ce urmează sunt câteva impresii și gânduri cu privire la volumul Teatrul pentru publicul tânăr – 3 texte, apărut la Editura Timpul, în octombrie 2018. Acesta reunește trei dramaturgi, Mihai Ignat, Selma Dragoș, Andrei Ursu, care au scris texte dedicate tinerilor de orice vârstă după cum Oltița Cîntec ne avertizează în prefață. Piese fac parte dintr-un program de rezidență, un parteneriat între trei instituții ieșene, fiind actuale și extrem de diferite. Recenzia mea urmărește tocmai aceste aspecte legate de elementele de noutate aduse dramaturgiei românești, precum și o interpretare personală asupra mesajelor, situațiilor și personajelor.

Să facem cunoștință cu Joël Pommerat și teatrul pentru publicul tânăr

Ioana PETCU

Rezumat: S-a format o perioadă la Bouffe du Nord, sub îndrumarea lui Peter Brook. A lucrat la Odéon-Théâtre de l'Europe și la Teatrul Național din Belgia. Are propria companie privată, numită „Louis Brouillard”. Pentru creația dramaturgică a fost premiat de Academia Franceză. Alături de opera sa, acestea sunt unele dintre cele mai importante puncte din biografia autorului francez Joël Pommerat, puțin cunoscut publicului din România.